

תעננה שמימי

על...הדרגה

במחנה

דְּבָרִים-חֲזוֹן

🕊️ הַחֲזוֹן שֶׁבַשְׁבַּת 🕊️

בֵּין כָּךְ קְרוּיִים בְּנִים

יחד עם זה, קשה שלא להתרגש מ'עמוּ אֲנֹכִי בְּצָרָה' (תהלים צא, טו), ו'בְּכָל צָרָתְךָ לוֹ צָר וּגּוֹי וְיִנְטָלְם וַיִּנְשָׂאֵם כָּל יְמֵי עוֹלָם' (ישעיהו סג, ט), מְעַבְדָּת הַיּוֹת הַשֵּׁי"ת שְׂרוּי עִמָּנוּ בְּכָל גְּלוּיוֹתֵינוּ הַכִּלְיוֹת וְהַפְּרִטוֹת.

וכפי שמעידים לנו יהודים רבים בני דורנו - כאלה שעברו כל צר ומצוק, אותם אומללים שעברו גלויות קשות, אודים מוצלים מן השואה האיומה, או סובלי חֲלָאִים ומדוכאים ביסורי גוף ונפש, או לחילופין אלה המסובכים בסבך החיים, אותם המסובבים בקשיים משפחתיים, חברתיים, כלכליים או משפטיים וכיו"ב ל"ע - ובניגוד למה שהיינו חושבים, הם מתארים שחוּ לא פעם תחושות מופלאות איך שבורא עולם שוכן איתם ממש בתוך צרתם, וכביכול אב ה'רחמן מלא רחמים' (לשון הרמב"ן ריש דברים) נענה מולם באהבה אין קץ, ואומר להם 'קלני מראשי קלני מזרועי' (סנהדרין מו.). ולטענתם, את רגעי ההוד של 'קרבת אלקים' שעטפה אותם בתוך תוך עומק ההסתרה והמכאוב, לא היו מחליפים תמורת שום הנאה ועונג שבעולם, עד כדי כך!

שבת חזון

והנה השבת הזאת - הקרויה 'חזון', על שם הפטרת 'חזון' ישעיהו בן אמוץ הנקראת השבת לפני תשעה באב - מסמלת יותר מכל את המבט הנעלה הזה.

בטויים מייסרים של תוכחה מכאיבה במיוחד, מופיעים בהפטרת השבוע, ודווקא שם מבליח האור של אהבת ה' אלינו תמיד, ויהי מה. לשונות כמו 'בְּנִים גְּדֹלְתֵי וְרוֹמְמֵתֵי וְהֵם פִּשְׁעוּ בִי' (ישעיהו א, ט), 'זָרַע מְרַעִים בְּנִים מְשַׁחֲתִים' (שם ד), ראו זה פלא כי דווקא פסוקים אלה ודומיהם מהווים הוכחה לדעת רבי מאיר (קידושין לו.) שבין כך ובין כך קרויים בנים, אפילו כאשר הם פשעו ב'י והם 'בנים משחיתים' גם אז הם בגדר בנים. וידוע שאף על פי שכלל בדינו שכחולקים רבי מאיר ורבי יהודה, הלכה כרבי יהודה (עירובין מו.) כאן הלכה כרבי מאיר שהפסוקים מהווים הוכחה כמותו (רשב"א בתשובות א, קצד).

והמהר"ל (נצח ישראל פרק י"א) האריך בענין זה, ובתוך דבריו כתב "בכל ענין נקראו בנים ... שגם כאשר הם פושעים במזיד נקראים אצל השי"ת בנים שנאמר 'בְּנִים לֹא אֶמְן בָּם' ולא זה בלבד אלא אף אם דבקים לגמרי בעבודת גילולים ויוצאים במעשיהם מן הקב"ה להיות דבוקים באלהי נכר, ובדבר זה היה ראוי לומר שיתבטל שם בנים, ועל זה אמר ר"מ שגם בענין זה נקראו בנים אצל השי"ת".

וההתגלות הזאת באה לידי ביטוי דווקא בְּשַׁבַּת קודש בתוככי ימי ה'שְׁבַת בעמק הבכא', שהרי השבת מהווה סמל לאהבה אינסופית של האב ב"ה לבנו בכורו ישראל וכמובא בגמרא (שבת

ושוב בהגיע הימים האלה, הלב היהודי ההומה, מתעורר מחדש בכמיהה, בהשתוקקות, בערגה, בכיסופים, בייחול ובצפיה עזה לישועה השלמה.

כאשר "הראה לו הקדוש ברוך הוא למשה, דור דור ודורשיו, דור דור ושופטיו, דור דור ומלכיו" (מדרש תנחומא ויקרא ב'), ובין שאר הדורות חזה משה רבינו את דורנו דור עקבתא דמשיחא, ויחל משה וישפוך צקון לחשו לפני השי"ת שראה את הסבל הרב שיעבור אז על הכלל והפרט, יעניק לבניו כוחות להחזיק מעמד בגלות החל הזה, ויחיש להם-לנו הגאולה. וכך מצא בעל ה'נפש יהונתן', הגאון רבי יהונתן בנימין הכהן מסליש רמז נאה על-פי סדר הפרשיות שבחומש 'משנה תורה' שזה עתה אנו נכנסים בשעריו.

דְּבָרִים. וְאֶתְחַנֵּן. עֵקֶב. רָאָה. שׁוֹפְטִים. כִּי תֵצֵא. כִּי תָבֵא. נִצְבִים. וַיִּלְךְ. הַאֲזִינוּ. וְזֹאת הַבְּרָכָה.

'אֵלֶּה הַדְּבָרִים' והתפילות - 'וְאֶתְחַנֵּן אֶל ה' בְּעֵת הַהִיא' - שמשא רעיא מהימנא לפני ה' שפך שיחו, את אשר יקרה את עם ישראל באחרית הימים בתקופת - עֵקֶב - עקבתא דמשיחא - וביקש אנא 'רָאָה ה' וְהִבִּיטָה' (איכה ב, כ) את צערם של בניך באותה עת נסיון, והמצב אז שיהיו שׁוֹפְטִים - כל מיני ידייני גזירות' (נפ"י כתובות קד:), משפטים ודינים משונים יתחדשו עליהם, 'כִּי תֵצֵא' - כשאלו יוצאים ועוזבים, 'כִּי תָבֵא' - כבר באות צרות אחרות ופוקדות אותם, ומתחלפות חדשות לבקרים, ובכל יום ויום ל"ע מרובה קללתו משל חברו (סוטה מט.).

"אך רבונו של עולם אף-על-פי-כן", זועק משה רבינו וממליץ טוב על אחיו בסוף יומָא, "עמד ישראל, בניך אהוביך נִצְבִים... לְפָנַי ה' אֶלְקֵיכֶם, ומקיימים את מצוותיך במסירות-נפש מי יותר ומי עוד יותר... וגם 'וַיִּלְךְ' - הם הולכים לבית אלקים ברגש, משכימים ומעריבים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות למען מטרה אחת - 'הַאֲזִינוּ' - כדי לשמוע אל הרינה ואל התפילה, להשתתף במנייני תפילה ברוב עם, ולהאזין ולהקשיב לשיעורי תורה הנמסרים בבתי מקדש מעט אלה, אם כן, אבא שבשמים, בוודאי ראויים הם ל'זֹאת הַבְּרָכָה' - לברכתך ברכת השפע של כל מילי דמיטב, אנא חמול נא עליהם, חֲלָצֵם מן המצר, וגַּאֵל אותם מגלות ארוכה וקשה זאת".

'בכל צער וצער - אני עמהם'

ואכן, הימים המיוחדים האלה, הם ימים שמעוררים את הלבבות להתבונן במבט רחב, על קרוב לאלפיים שנות 'שכינתא בגלותא', שנים ארוכות של 'בנים שגורשו מעל שולחן אביהם' (ברכות ג.), של מחסור והעדר השראת השכינה בבית הבחירה, מקום שעלו אליו לרגל כל בני עמנו ומשם שאבו רוח הקודש

(ירושלמי סוכה פ"ה ה"א).

ליחיד, להקל מעליו את הקושי הכרוך בצעידה הפרטית שלו, המתנהלת במסגרת ההתקדמות הכללית. ושמא נרמז עניין זה בשם 'ענני הכבוד', לאמור - הענן שמעניק 'כבוד' לכל יהודי באשר הוא, כקטון כגדול. גם אהרן הכהן (ר"ח אב) שבזכותו באו העננים לישראל דרכו כידוע היה לעסוק בהשכנת שלום ובנתינת כבוד לכל אחד ואחד.

"על פי דרכו" (משלי כב, ו)

ולפי דברי היבעל הטורים' נס נפלא זה, שפדבר ה' נושא הענן כל יחיד, בדיוק לפי צרכו, ממשיל הכתוב למושג הנודע בין הבריות 'פֶּאֶשֶׁר יִשָּׂא אִישׁ אֶת בְּנוֹ'. נמצאנו למדים מכך, שלאמיתו-של-דבר הדרך בכללותה אחת היא, אך במסגרתה יסייע ההורה לכל אחד מילדיו לשאת אותו על כפיים – בדרכו הייחודית מותאם על פי יכולותיו. ואין להשוות בין התקדמותו של ראובן לשל שמעון וכן לוי וכו'. שהרי כל אחד הוא עולם שונה לחלוטין. (התובנה החינוכית בפרשה, שמענו מפי ידיד נכבד, צנא מלא ספרא, הרה"ח ר' נפתלי אהרן וקשטיין שליט"א, ותשו"ח).

טוב נעשה באם נעמיד את הדברים מול עינינו שיהיו לנו תמרור-דרך בבואנו לחנך את ילדינו היקרים ותלמידינו שהם בבנים.

מי יתן ועוד בירח 'מנחם-אב' השתא, נזכה לחזות בגלוי בנחמות וברחמי האב על בניו מחמדיו, ויתקיים בנו החזון (זכריה ח, ט): "כֹּה אָמַר ה' ... וְצֹמֵם הַחֲמִישִׁי ... יִהְיֶה לְבֵית יְהוָה לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה וּלְמַעֲדִים טוֹבִים וְהָאֲמַת וְהַשְּׁלוֹם אֶהְיוּ".

בברכת 'שבתא טבא'!

ה'בין-הלאנים' שלא ייטב

הרצאה מרתקת משנה חיים מתחברים

בשילוב הפעלות דינאמיות ומצגת מרהיבה

שיפור חיובי דרמטי | כלים מעשיים לכל בחור
במבנה החברתי בישיבה | להשתלבות מוצלחת בחברה

ע"י המרצה והמתחנך הנודע הרב דוד רוזנברג שליט"א

להזמנות ולפרוספקט מפורט
צלצלו: 052-762-4095
olamot2@gmail.com

עולמות
כל בחור שולם סלא

הטענת מצברים עם הגאה מושלמת - מבית עולמות!

ק"ח: אמר ר' חייא בר אבא א"ר יוחנן: כל המשמר שבת כהלכתו אפי' עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו, וכפי שמאריך בזה בעל ה'נתיבות שלום' בדרוש על 'שבת חזון':

"...זהו החזון הגדול ביותר ליהודי מה שיודע שכל ידח ממנו נדח, ובאיזה מצב שלא יהיה הריהו קשור להשי"ת בבחינת בנים, ואפילו עבד ע"ז כדור אנוש מוחלין לו ע"י שבת קודש. וזהו גודל עניינה של שבת חזון כדאיתא באוהב ישראל מהרה"ק מאפטא זי"ע ששבת חזון הוא השבת הגדול ביותר במעלה מכל שבתות השנה... שבתכלית החשכות של ימי בין המצרים, תוך זה יש את השבת הזו בו מתגלה חזונם של ישראל שתמיד הם בנים למקום אפילו 'כאשר פשעו בי' ואפילו עבד ע"ז כדור אנוש, בשבת קודש בטלים כל דיני אבלות. כי העבודה של שבת היא רק אהבה ודביקות, על כן בשבת אין בכלל את ענין חורבן בית המקדש. זה 'חזון ישעיהו בן אמוץ אֶשֶׁר חָזָה...' (ישעיהו א, א, א) הגילוי כי 'בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹקֵיכֶם' (דברים יד, א) בכל המצבים אפילו כשחוטאים, ויש נבואה זו חזון נצחי שפנימיות אהבת הקב"ה לישראל בבחינת בנים קיימת תמיד בכל העתים והמצבים, אף לאחר החורבן וכלשון הפסוק 'שָׁמְעוּ שְׁמַיִם וְהֶאֱזִינִי אֶרֶץ פִּי ה' דַּבֵּר' (שם ב) שדבר ה' הוא נצחי וקיים לעד ש'אֶהְבֵּתִי אֶתְכֶם אָמַר ה' (מלאכי א, ב)."

סודם של ענני הכבוד

ומענין לענין, בעוד אנו מתפעמים מגילוי יחסי האהבה של האב יתי"ש כלפי בנו אהובו, ששום ריחוק והסתרה שבעולם לא יצליחו להעיב על הקשר הפנימי שיש בין אבינו שבשמים לבין כל יהודי ויהודי בנו בכורו ישראל, נציג כאן דבר פלא מפירושי אחד מרבותינו הראשונים בפרשתנו, והזעקה תבקע כמאלהיה בהתפעלות הלב:

"עד כאן רחמי האב - - -"

ואלו הדברים:

הנה המעיין בלשונות המופיעות בפסוקי התוכחה של משה לישראל בפרשת דברים, יתהה מדוע בכל הפסוקים, לפניו ולאחריו של הפסוק - (דברים א, לא) "וּבַמִּדְבָּר אֶשֶׁר רְאִיתָ אֶשֶׁר נִשְׁאַף ה' אֱלֹקֶיךָ פֶּאֶשֶׁר יִשָּׂא אִישׁ אֶת בְּנוֹ, בְּכָל הַדֶּרֶךְ אֶשֶׁר הִלַּכְתֶּם עַד בָּאֲכֶם עַד הַמְּקוֹם הַזֶּה" - בכל דבריו בשאר הפסוקים בפרשה פונה משה רבינו אל כלל ישראל בלשון רבים. ורק במחציתו הראשונה של פסוק זה אנו מוצאים התייחסות בלשון יחיד! אתמהה.

מצביע על כך היבעל הטורים' (דברים א, לא) ומשיב: "שלא היה הדרך בכלום שוה, אלא לכל אחד לפי מה שהיה צריך, היה הענן נושא אותו - יש בגבוה יש בנמוך".

כלומר, כולם צועדים בדרך משותפת, בְּכָל הַדֶּרֶךְ אֶשֶׁר הִלַּכְתֶּם, (ול רבים). אך לכל אחד קושי/קצב/צורך אחר באופן הליכתו. והתועלת של ענני הכבוד בכך שהם מסייעים לו,

לעילוי נשמת הגאון הצדיק רבי אהרן מרדכי בן רבי נחמן רוטנר זצוק"ל

נתקטר בהאי קטירא ועלה בסערה השמימה אור ליום ג' השבוע פרשת דברים, ער"ח מנחם-אב ה'תשפ"ג

הוקדש ע"י חתנו כ"ק מרן אדמו"ר מטשאורנאביל שליט"א

- ✓ להזמנת הרצאות להורים ולמחנכים
- ✓ להזמנת הסדנא הנודעת לילדים המקנה כלים למידות טובות, להצלחה בחברה ולכישורי חיים
- ✓ להצטרפות לקבלת מסרים בחינוך ובהעצמה אישית
- ✓ להערות והארות

הרב דוד רוזנברג | מכון 'עולמות' - הכשרת צאצאינו לחיים | 0527624095 | gilyon.olamot@gmail.com